Multidisciplinary scientific online journal
ISSN: 2181-2330

SJIF: 4.833
2022 Impact Factor

IJODKOR O'QITUVCHI

ТВОРЧЕСКИЙ УЧИТЕЛЬ

CREATIVE TEACHER

doi Crossref ESciencePress
ICI World of Journals
Google Scholar
Scientific Research An Academic Publisher
DRJI Directory of Research Journal Indexing
RESEARCHBIB ACADEMIC RESOURCE INDEX
INFOBASE INDEX
DOAJ DIRECTORY OF OPEN ACCESS JOURNALS

«BEST PUBLICATION»

Ilm-ma’rifat markazi ©

IJODKOR O‘QITUVCHI
ILMIY-USLUBIY JURNAL

MATERIALLARI TO‘PLAMI

5-MAY, 2022-YIL

18-SON

QOBILIYATINI FAOLLASHTIRISH	
Qodirova Muazzam Toxirovna *BOSHLANG'ICH SINFLARDA ZAMONAVIY AXBOROT TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH*	195
Qodirova Shahlo Ilhomjon qizi *MEVALARNING SIFAT KO'RSATKICHLARI, BIOLOGIK XUSUSIYATLARI*	197
Rajapova Nadira Raximbayevna **Narbayeva Qunduzoy Kamiljonovna** *BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING INTELLEKTUAL SALOHIYATINI RIVOJLANTIRISH*	201
Ruzmetova Sohiba Tohir qizi *THE IMPORTANCE OF VISUAL AIDS IN DEVELOPING TEACHING* *SPEAKING SKILLS*	204
Saidnazarova Dilnora Nasibaliyevna *SIG'IM O'LCHOV BIRLIGI*	208
BARRIERS AND OBSTACLES IN REALIZING RIGHTS OF WOMEN IN UZBEKISTAN	211
Abdullaeva Gulruh Abdiazizovna **Sharapov Otabek Rustam o'g'li** *FAVQULODDA VAZIYATLARDA QUTQARUV VA BOSHQA KECHIKTIRIB BO'LMAYDIGAN ISHLARNI TASHKIL QILISH USULI VA TAKTIKASI.*	222
Husanova Shohista Rashidovna *XAZOYIN UL MAONIY – NAVOIY NAZMINING GULTOJI*	228
Shukurullaeva Umida Sa'dullaevna *DAVLAT TILINI O'RGATISHDA OG'ZAKI VA YOZMA NUTQNI RIVOJLANTIRISH USLUBI*	232
Sobirova Nodiraxon No'monovna *BOSHLANG'ICH SINF DARSLARIDA LUG'AT USTIDA ISHLASH USULLARI*	235
Murtazayeva Shaxloxon Muzaffar qizi **Murtazayev Akbarxon** *TALABALARDA O'Z-O'ZINI BOSHQARISHNI RIVOJLANTIRISH*	237
Abdubanonova Umida Avaz qizi **Xoliqov Qurbonali Madaminovich** *ANIMAL USLUBDAGI ERKAKLAR USTKI KIYIMLARI TAHLILI*	241
Saidova Dilfuza Ergashovna *INTERACTIVE METHODS OF TEACHING IN A VIRTUAL COOPERATION ENVIRONMENT*	246
Axmedov Jaloliddin Oribovich *BO'LAJAK JISMONIY TARBIYA O'QITUVCHILARINING KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH (MAKTABGACHA TA'LIM TIZIMI MISOLIDA)*	251
Bozorboyeva Mohiraxon *ALOHIDA YORDAMGA MUHTOJ BOLALAR SENSOR TARBIYASINING MAZMUNI VA MOHIYATI*	256
Ибратова Феруза **Бобоқулов Жахонгир** *МЕДИАЦИЯ ТАРТИБ-ТАОМИЛИНИ ЎТКАЗИШ ТАРТИБИГА ОИД ҲУҚУҚИЙ МАСАЛАЛАР: МУАММО ВА ЕЧИМЛАР*	263
Н.Р. Қурбонова *ФИТРАТНИНГ "ҚИЁМАТ" ҲИКОЯСИДА НОРЕАЛ ДУНЁ ТАСВИРИ*	268
Кадирова Гульнара Кеулимжаевна *РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТДА ЎТИШ ШАРОИТИДА МЕҲНАТ ИҚТИСОДИЁТИ ЁКИ АҲОЛИ БАНДЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШНИНГ УСТУВОР ВАЗИФАЛАРИ .*	272
Тамилла Бахриллоевна Мавлянова *ПОЭТИЧЕСКАЯ ИНТЕРПРЕТАЦИЯ АДА И РАЯ В ЛИТЕРАТУРЕ.*	279
Тилаволдиев.Ш **Мадалиев.Р** *ИННОВАЦИОН ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИНГ МОҲИЯТИ ВА НАЗАРИЙ АСОСЛАРИ.*	286
Каюмова Насиба Ашуровна *МЕТОДИКА ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ СЕРВЕРНОЙ ИНТЕГРАЦИИ*	290
Саттивалдиев Б **Мустакимов М.М** *ТЕМПИРАТУРНИЕ ФАКТОРЫ ПРИ ФОРМИРОВАНИИ МАКРОГЕОМЕТРИИ ПОВЕРХНОСТИ ДЕТАЛИ*	297
Қадам Жуманиязов **Азизбек Солиев** *ҲАЛҚАЛИ ЙИГИРИШ МАШИНАСИДАТРИКОТАЖ ИПЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТЕХНОЛОГИЯСИ*	300
Тошпўлатов Шерзод Хайдарқулович *ЎЗБЕКИСТОНДА ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ*	304
Narimbetova Zakiya Axmedova **Nadirova Makpal Amangeldi kizi** *BOSHING'ICH SINFLARDA MATEMATIKA FANINI O'QITISHDA* *QO'LLANILUVCHI INTERFAOL USULLAR*	308
Асатуллаев Миржалолхон Исахонович *НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ПРОСВЕЩЕНИЯ ТУРКЕСТАНСКОЙ АВТОНОМНОЙ СОВЕТСКОЙ*	310

Matchanov Muqaddas Qadamovna *UMUMIY O`RTA TA'LIMDA KIYINISH MADANIYATI*	423
Eshmatova Zulfiyaxon Nurmaxammadovna *BOSHLANG'ICH SINFLARDA OT SO'Z TURKUMI MAVZUSINI O'QITISHDA ZAMONAVIY TA'LIM TEXNOLOGIYALARINING AHAMIYATI*	426
Rasulova Erkinoy Xabibullayeva *1- SINFLARDA IFODALI O'QISH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH*	436
Rixsiboyev Azimjon Olimjon òĝli *GANDBOL O'YINING ASOSIY QOIDALARI VA MAYDONI O`LCHAMLARI*	441
Rustamova Nilufar Choriyevna *"BOSHLANG'ICH SINFLARDA IFODALI O'QISH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH"*	448
Rixsibayev Azizjon Olimjon o'g'li *ZAMONAVIY TENNIS VA UNING DOLZARB MASALALARI*	453
Soliyeva Dilnoza G'ulomjonovna *ARMON*	458
Manzuraxon Saydakbarova *ONA TILI VA ADABIYOT DARSLARIDA XOTIRA MASHG'ULOTLARIDAN FOYDALANISH O'QUVCHILARGA NIMALARNI BERISHI MUMKIN…*	460
Qambarova Dilbar Boboraimovna *O'ZBEK TILI DARSLARIDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR VA DIDAKTIK O'YINLAR*	463
Axtamova Dilnoza Asqar qizi *BOSHLANG'ICH SINFLARDA O'ZBEK TILI FANI O'QITISHNING INNOVATSION USULLARI*	467
Sanobar Isakulova *BARRIERS AND OBSTACLES IN REALIZING RIGHTS OF WOMEN IN UZBEKISTAN*	471
To'rayeva Sevara Fazliddin qizi *BUXGALTERIYA HISOBINI RAQAMLI IQTISODIYOT RIVOJLANISH SHAROITIGA MOSLASHISH YO'LLARI VA MUAMMOLARI*	482

BOSHING'ICH SINFLARDA MATEMATIKA FANINI O‘QITISHDA QO'LLANILUVCHI INTERFAOL USULLAR

Narimbetova Zakiya Axmedova
Chirchik Davlat Pedagogika Instituti o'qituvchisi
Nadirova Makpal Amangeldi kizi
Chirchik Davlat Pedagogika Instituti 3 kurs talabasi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada boshlang'ich sinflarda matematika darslarini noan'anaviy usullar orqali olib borish , o'quvchilarning bilim , ko'nikma va malakalarini shakllantirishga xizmat qiluvchi fikr va mulohazlar berilgan .*

Kalit so'zlar : *matematika , an'anaviy usul , arifmetik amallar , bilish qobilyatlari , mashg'ulotlar* .

O'zbekiston Respublikasining " Ta'lim to'g'risida " gi Qonuni hamda Kadrlar tayyorlash milliy dasturi qabul qilingandan so'ng mamlakatimiz ta'lim tizimida , xususan , boshlang'ich ta'limda keng qamrovli ijobiy o'zgarishlar amalga oshirildi . Boshlang'ich sinf o'quvchilarini an'anaviy usulda o'qitish o’rnini integrallashgan , shaxsga yo'naltirilgan yondashuvga asoslangan holda o'qitish egalladi . Bu yondashuv asosida o'qitish boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ona tili , o'qish , matematika , atrofimizdagi olam (tabiat) kabi fanlarni integrallashgan holda olib borishi zaruratini tug'dirgandi . Boshlang'ich sinf o'quvchilarida arifmetik amallarni o'rganish hamda og'zaki va yozma hisoblash ko'nikmalarini tarkib toptirish matematik dasturining asosiy yonalishlaridan biri hisoblanadi . Arifmetik amallarni o'rganishdan oldin o'quvchilar ongiga uning ma'nosini , Bamenal young mazmunini etkazish kerak .Zamonaviy o`qitish toplamlari bilan amaliy ishlar bajarish asosida o'tkaziladi . Xususan , o'quvchilarni qoshish va ayirish amallarining ma'nosi bilan tanishtirish ikki toplam elementlarini birlashtirishga oid va berilgan toplamdan uning qismlarini ajratish kabi amaliy operatsiyalar asosida olib boriladi . Yaxshi o'zlashtirilgan qoshish amali - kopaytirish uchun asos bolib xizmat qilishi kerak . Ko'paytirishni , uning komponentalari bilan natijalari orasidagi bog'lanishlarni o'rganish o'z navbatida bo'lish amalini o'rganishga asos bolib xizmat qiladi . Bunda ko'rib turibmizki , o'qitishning bir bosqichida abstrakt bolgan narsa , navbatdagi bosqichda yanada abstraktroq bilimlarni shakllantirishga asos bo`lib xizmat qilmoqda . Bu esa o'quvchilarning bilish faoliyatlarini , tafakkurlarini rivojlantiradi . O'quvchilarni og'zaki va yozma hisoblash usullarini ongli ozlashtirishida arifmetik amallarning ba'zi xossalari va ulardan kelib chiqadigan natijalar bilan tanishtirish muhim ahamiyatga ega . Masalan : I sinfda 10 ichida qoshish va ayirishni organishda o'quvchilar qoshishning o'rin almashtirish xossasi bilan tanishadilar ; 100 ichida qo'shish va ayirishni o'rganishda sonni yig'indiga qoshish va yig'indini songa qo'shish , yig'indidan sonni ayirish va yig'indini sondan ayirish bilan tanishadilar . Organilgan xossa va qoidalar hisoblashni soddalashtirish imkoniyatini beradi Matematikadan mashg'ulotlar haftaning ma'lum bir kunida o'tkazilishi kerak . Tarbiyachi mashg'ulotga tayyorlanar ekan , dastur mazmunini sinchiklab o'rganadi . Matematik bilimlar bolalarga qat'iy aniqlangan sistema va izchillikda beriladi , bunda yangi materiallar bolalar o'zlashtira oladigan bo'lishi kerak . Har bir vazifa bir qator kichik ME 21 1911 topshiriqlarga bo'linadi . Bu kichik

topshiriqlar ketma - ket o'rganiladi . Masalan , tayyorlov gurux bolalarini buyumlarni bo'laklarga bo'lish bilan Davall tanishtirish bunday ketma - ketlikda amalgam oshiriladi : bolalar birinchi mashg'ulotda buyumlarni ikkita teng qismga bo'lishni mashq qiladilar va yarim nima ekanligini o'zlashtiradilar ; ikkinchi mashg'ulotda bolalarning teng ikkiga bo'linadigan buyumlar haqidagi tushunchalari kengaytiriladi va shunga mos lug'ati aktivlashtiriladi ; tarbiyachi uchinchi mashg'ulotda bolalarga buyumlarni teng to'rt qismga bo'lish usullarini tanishtiradi va shuningdek butunni qismga munosabatini ko'rsatadi ; keyinroq bolalarga geometrik figuralarni ikki va to'rt qismga bo'lishning har xil usullarini ko'rsatadi , bolalar butun bilan qism orasidagi munosabatlarni VERGO'rnashtiradi . Avsk m Ogon Shunday qilib , dasturning har bir bo'limi ketma - ket o'tkaziladigan bir necha mashg'ulotda amalga oshiriladi . Bolalarning bilimlari mashg'ulotdan mashg'ulotga kengayadi , aniqlashtiriladi va mustahkamlanadi .

Dasturning bir bo'limidan ikkinchi bo'limiga o'tishda o'tilganlarni takrorlash , yangi bilimlarni o'zlashtirilgan bilimlar bilan bog'lashni ta'minlash katta ahamiyatga ega . Yangi materialni o'rganish jarayonida o'tgan materialni takrorlash bolalarning bilimlarini chuqurlashtiribgina qolmay , balki ular e'tiborini yangi materialga qaratish , uning puxta o'zlashtirilishiga imkon beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI :

1. M.E.Jumayev , Z.G.Tadjiyeva. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi –" Fan va texnologiya " (2008) Nazarov X.E., Tursunov Q.A'lamov A. Matematika o'qitish metodikasi . - Fan ,(2010)

2. Z.T.Nishanova , G.K.Alimova . Psixologik xizmat Psixokorreksiya. Toshkent 2019-5 , 32 b.)

3. Vazirlar Mahkamasining " Umumiy o'rta va o'rta maxsus , kasb - hunar ta'limining davlat ta'lim standartlarini tasdiqlash to'g'risida " gi 187 sonli qarori . (2017 - yil , 6 - aprel)

4. Saidov M. O'quvchi tafakkurini o'stirishda ijodiy topshiriqlar . " Til va adabiyot ta'limi " jurnali , 2000 yil , (1 - son , 11-15 - betlar .)

Professor-o‘qituvchilar, talaba-yoshlarni jamiyatda olib borilayotgan ijtimoiy-siyosiy jarayonlardagi rolini kuchaytirish, innovatsion g‘oyalarni amalga oshirish va takomillashtirish, shuningdek yoshlarning intellektual salohiyatini rivojlantirish va rag‘batlantirish kabi ustuvor vazifalarini amalga oshirish hamda mazkur yo‘nalishda ilmiy tadqiqot ishlarini faollashtirish, yoshlarimizning ma’naviy immunitetini kuchaytirish, ularning bo‘sh vaqtini mazmunli o‘tkazishda 5 ta muhim tashabbus muhim ahamiyat kasb etadi.

BOSH MUHARRIR:

Maqsudov Ulug‘bek Qurbonovich

MAS’UL MUHARRIR:

Yusufjonov Quyoshbek Komiljon o‘g‘li

MAS’UL KOTIB:

Xasanov Tursunali Xaydarali o‘g‘li
Marg‘ilon shahar 11-umumiy o‘rta ta’lim maktabi
Ma’naviy va ma’rifiy ishlar bo‘yicha direktor o‘rinbosari